

Drift, Vedligeholdelse og Istandsættelse i samme eller endnu større Omfang end her. Jeg synes, det er en urimelig Retning at komme ind i. Forholdet er jo dette her i Kjøbenhavn, at naar nogle private Personer komme i Tanker om, at nu bør der være en Kirke et eller andet Sted, sætte de sig i Spidsen, faa deres Navne frem i Bladene, de ere gode Samfundsborgere og Samfundsstøtter, de bede deres Medborgere om at hjælpe paa Kirkenøden og samle Penge ind. Derpaa kommer man gerne til Kommunen og forlanger en Grund gratis, og kan man ikke faa det, søger man at faa den til den billigst mulige Pris, og endelig faar man Pengene skrabede sammen, saa at Kirken bliver opført. Der bliver derpaa ved kongelig Resolution dannet et Sogn om en saadan Kirke, og naar det er sket, kommer man her til Rigsdagen og forlanger, at den skal vedtage en Lov, hvorefter man skal have Ret til paa alle Sogne, paa hele den kjøbenhavnske Befolkning at ligne Udgifterne til Istandsættelse, Vedligeholdelse og Drift af disse Kirker, som ere opførte ved privates Initiativ og uden Hensyn til, om der kan siges at være en Trang, der er konstateret derved, at det er godtgjort, at de kirkelige Handlinger — som Staten, saa længe Forholdene ere, som de ere, skal vaage over kunne blive foretagne — ikke kunne foretages i de Kirker, som hidtil have været.

Jeg mener derfor, at det er en meget unaturlig og uheldig Maade, hele denne Sag er ordnet paa. Det naturlige vilde selvfølgelig være, at de, der ønskede, at der skulde bygges ny Kirker, ogsaa maatte bære Byrderne ikke alene ved deres Opførelse, men ogsaa ved deres Drift, Vedligeholdelse og Istandsættelse. Det er unaturligt, at man saaledes privat kan tage Initiativet og gennemføre den Slags Ting og derefter kan blive i Stand til ved Hjælp af Lovgivningsmagten at vælte Byrderne ved den fremtidige Ordning af disse Forhold over paa Borgerne i al Almindelighed. Det er saa meget urimeligere at gøre dette, som det jo ikke er saaledes, at Præsterne, i alt Fald ikke alle Præsterne, søge at stille sig i et særdeles godt Forhold til Befolkningen. Jeg skal blot nævne de Stridigheder, som der har været

mellem Borgerne og enkelte kjøbenhavnske Præster, navnlig en enkelt kjøbenhavnsk Præst, der har krævet som sin Ret, i hvilket han har faaet Medhold hos Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, at naar et Menneske døde, skulde han som Sognepræst uden Hensyn til, om dette Menneske eller dets efterladte ønskede en anden Præst ved Jordefærden, kunne sige ved Baaren, hvad han fandt Anledning til, og hvad han mente at kunne forsvare for sin Samvittighed. Jeg synes, at man kan sige sig selv, at der kan ikke hos den kjøbenhavnske Befolkning være nogen sær Lyst, noget sært stærkt Ønske om at yde Bidrag til Kirkevæsenet, som det for Tiden gererer sig, og efter at den kirkelige Retning Indre Mission har bemestret sig hele vort Kirkevæsen. Loven af 1ste April 1888 gaar jo ud paa, at der kan lignedes indtil $\frac{1}{5}$ pCt. paa den skattepligtige Indtægt, det vil i Øjeblikket sige, at saadan noget som 225,000 Kr. kunne lignedes paa den kjøbenhavnske Befolkning hvert Aar. Det er vel Maksimum, men jeg er desværre bange for, at det ikke vil vare meget længe, før man vil komme op paa Maksimum, idet jeg føler mig ret overbevist om, at naar man først har Ligningsloven, vil det ogsaa vise sig, at der er en hel Del flere Kirker end de her nævnte, som trænge til Penge for at kunne faa nødvendige eller formentlig nødvendige Istandsættelser osv.

Jeg kan ikke være med til at give en saadan Lov. Jeg vil tillade mig her at gøre opmærksom paa, at Kjøbenhavn er den eneste By i Landet, der lever med en ubevægelig Skatteprocent. Man har ikke villet give Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse den samme Adgang til at forøge Skatteprocenten, som de øvrige Kommuner her i Landet have, uanset at man bestandig ved Lovgivningen lægger forøgede Byrder paa Kommunen. Endvidere findes der her i Kjøbenhavn 10,000 Skatteydere, som man ikke vil give nogen Valgret, uanset at man over hele det øvrige Land giver alle dem, der yde Bidrag til Kommunen, Ret til at afgive deres Stemme om Kommunens Styrelse. Jeg synes, at, naar man under disse Forhold, hvor Kirkebyggeriet i Kjøbenhavn foregaar, som jeg har skildret, forlanger